

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภาค ๓

ลักษณะ ๑ ฟ้องคดีอาญาและไต่สวนมูลฟ้อง

ดร.จิตฤดี วีระเวสท์
ประธานแผนกคดีสิ่งแวดล้อม
ในศาลอุทธรณ์ภาค ๔

การฟ้องความผิดหลายกระทง

มาตรา ๑๖๐ บัญญัติว่า “ความผิดหลายกระทงจะรวมในฟ้องเดียวกันก็ได้ แต่ให้แยกกระทงเรียงเป็นลำดับกันไป

ความผิดแต่ละกระทงจะถือว่าเป็นข้อหาแยกจากข้อหาอื่นก็ได้ ถ้าศาลเห็นสมควรจะสั่งให้แยกสำนวนพิจารณาความผิดกระทงใดหรือหลายกระทงต่างหาก และจะสั่งเช่นนี้ก่อนพิจารณาหรือในระหว่างพิจารณาก็ได้”

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ความผิดหลายกระทง คือ ความผิดหลายกรรม
ต่างกัน ตาม ป.อ. มาตรา ๕๑ ที่ให้ศาลลงโทษ
ผู้กระทำความผิดทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป
เพียงแต่ไม่ว่าจะมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ ลดมาตรา
ส่วนโทษหรือไม่ก็ตาม เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว
โทษจำคุกต้องไม่เกินกำหนดดังนี้

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

- ▶ (๑) สิบปี สำหรับกรณีความผิดกระทงที่หนักที่สุดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปี
- ▶ (๒) ยี่สิบปี สำหรับกรณีความผิดกระทงที่หนักที่สุดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปีแต่ไม่เกินสิบปี
- ▶ (๓) ห้าสิบปี สำหรับกรณีความผิดกระทงที่หนักที่สุดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปีขึ้นไป เว้นแต่กรณีศาลลงโทษจำคุกตลอดชีวิต

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

การบรรยายฟ้องความผิดหลายกรรมต่างกันนั้น ในแต่ละกรรมยังคงอยู่ภายในบังคับ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๑)-(๓)

- ▶ ความผิดแต่ละกระทงมีองค์ประกอบความผิดและบทมาตราที่โจทก์ขอให้ลงโทษแตกต่างกัน โจทก์ก็ต้องบรรยายให้ครบองค์ประกอบของความผิดและอ้างมาตราในกฎหมายของแต่ละกระทงความผิดนั้น **ทั้งต้องระบุข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่กระทำความผิด รวมทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องพอสมควรในความผิดทุกกระทงเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีด้วย**

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏว่าประสงค์ให้ลงโทษจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ถ้าบรรยายฟ้องเป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทศาลไม่สามารถลงหลายกรรมได้ (ฎีกาที่ ๒๕๖๒/๒๕๑๘, ๒๕๘๖/๒๕๕๔)

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

- ▶ ฎีกาที่ ๗๒๒๓/๒๕๕๖ ฟ้องโจทก์บรรยายการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ในความผิดฐานร่วมกันทำให้เสียทรัพย์และฐานร่วมกันยักยอก รวมกันมาในข้อเดียวกันคือ ข้อ ค. โดยมีได้บรรยายฟ้องแยกแยะการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ให้ปรากฏชัดแจ้งพอที่จะเห็นได้ว่าโจทก์ประสงค์ให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ ตามฟ้องข้อ ค. ในแต่ละข้อหาเป็นแต่ละกรรมแยกต่างหากจากกัน ศาลจะพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๑ ในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และฐานยักยอกเป็นสองกรรมเกินจากที่กล่าวในฟ้องหาได้ไม่ ขัดต่อ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๒ วรรคหนึ่ง

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

หมายเหตุ แต่หากโจทก์บรรยายฟ้องชัดเจนว่าจำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน ด้วยวิธีการอย่างไร ศาลลงโทษหลายกรรมได้ (ฎีกาที่ ๗๐๖๔/๒๕๒๒)

- ▶ ฎีกาที่ ๔๐๑๘/๒๕๖๒ โจทก์บรรยายฟ้องข้อ ๑.๓ ว่า ต่อมาภายหลังเกิดเหตุตามฟ้องข้อ ๑.๒ ซึ่งฟ้องข้อ ๑.๒ เกิดเหตุเมื่อประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ จนกระทั่งถึงประมาณเดือนเมษายน ๒๕๖๐ ต่อเนื่องกันตลอดมา วันที่ทำไดไม่มีปรากฏชัด เวลากลางวัน จำเลยกระทำอนาจารและกระทำชำเราผู้เสียหาย ซึ่งมีใช้ภริยาของจำเลย โดยจำเลยใช้อวัยวะเพศของจำเลยกระทำกับอวัยวะเพศของผู้เสียหาย ด้วยการสอดใส่อวัยวะเพศของจำเลยเข้าไปในอวัยวะเพศของผู้เสียหาย เพื่อสนองความใคร่ของจำเลย ทั้งนี้ไม่ว่าผู้เสียหายจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม...

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

...โดยเป็นการกระทำต่างกรรมต่างวาระกันอีกรวมจำนวนยี่สิบครั้ง การที่ระบุดอนท้ายฟ้องข้อ ๑.๓ ว่าเป็นการกระทำต่างกรรมต่างวาระกันอีก รวมจำนวนยี่สิบครั้ง เป็นการบรรยายรายละเอียดให้เห็นแล้วว่า จำเลยกระทำผิดลักษณะเดียวกันตามฟ้องข้อ ๑.๓ รวม ๒๐ ครั้ง ต่างกรรมต่างวาระกัน และโจทก์ประสงค์จะให้ลงโทษจำเลยทุกกรรม โดยโจทก์อ้าง ป.อ. มาตรา ๕๑ มาในคำขอท้ายฟ้องด้วย การที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำเลยตามฟ้องข้อ ๑.๓ เพียงกรรมเดียว จึงไม่ถูกต้อง

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

▶ ฎีกาที่ ๔๓๗๓/๒๕๖๔ ฟ้องโจทก์แยกบรรยายการกระทำซึ่งอ้างว่า จำเลยทำความผิดตามลำดับเหตุการณ์ที่จำเลยปลอมหนังสือมอบอำนาจของโจทก์และปลอมลายมือชื่อโจทก์ กับใช้หนังสือมอบอำนาจปลอมกล่าวอ้างต่อผู้พิพากษา ฟ้องโจทก์ทั้งสองข้อหาเป็นความผิดหลายกระทงซึ่งโจทก์รวมมาในฟ้องเดียวกันได้ เพียงแต่ให้แยกกระทงเรียงเป็นลำดับกันไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งการบรรยายการกระทำทั้งหลายตามลำดับเหตุการณ์เป็นการแยกกระทงเรียงเป็นลำดับกันไปตามบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว โดยโจทก์ไม่จำเป็นต้องฟ้องแยกแต่ละกระทงไว้ในข้อ ๓

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

- ▶ ... ดังนั้น การที่ฟ้องโจทก์บรรยายข้อ ๑ ข ว่าเป็นการกระทำเพื่อให้ผู้พิพากษาหลงเชื่อว่าโจทก์ได้มอบอำนาจให้จำเลยตามหนังสือมอบอำนาจปลอม จึงไม่ได้แยกต่างหากจากฟ้องข้อ ๑ ก และเท่ากับฟ้องโจทก์ได้บรรยายแล้วว่าจำเลยกระทำเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง อันเป็นการบรรยายถึงเจตนาพิเศษในการกระทำของจำเลยแล้ว และเมื่อโจทก์อ้างว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิด จึงไม่อาจทำให้จำเลยเข้าใจว่าเป็นเจตนาพิเศษของบุคคลอื่นนอกจากจำเลยไปได้ จำเลยย่อมเข้าใจข้อหาได้ดีตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

แม้โจทก์บรรยายฟ้องเป็นหลายกระทง แต่หากศาลพิจารณาเห็นเป็นกระทงเดียว ศาลลงโทษจำเลยเป็นกรรมเดียวได้ (ฎีกาที่ ๕๘๐๕/๒๕๖๐)

- ▶ ฎีกาที่ ๒๖๑๔/๒๕๖๒ (ปชญ) การที่จำเลยที่ ๑ เบิกความอันเป็นเท็จสองครั้งในคดีเดียวกัน คือในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง และชั้นพิจารณา แม้จะเป็นการเบิกความคนละคราว แต่ก็เป็นการนำสาระสำคัญของข้อความในเรื่องเดียวกัน ประโยคเดียวกัน มูลเหตุเดียวกันกล่าวอีกครั้ง โดยมีเจตนาให้โจทก์ต้องโทษในคดีเดียวกันเท่านั้น จึงเป็นการกระทำความผิดเดียว แต่เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท หาได้เป็นความผิดต่างกรรมไม่

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

- ▶ ฎีกาที่ ๑๔๕๐/๒๕๖๒ จำเลยที่ ๒ ร่วมกับพวกจัดประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นแล้วลงมติให้จำเลยที่ ๑ และโจทก์ออกจากการเป็นกรรมการของบริษัท และแต่งตั้งจำเลยที่ ๒ และ ส. เป็นกรรมการใหม่ และแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนหรือชื่อกรรมการซึ่งลงชื่อผูกพันบริษัท แล้วจำเลยที่ ๒ ร่วมกับพวกลักเอาหุ้นของโจทก์เพื่อจะโอนให้จำเลยที่ ๓ จากนั้นจำเลยที่ ๒ นำมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นที่มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการและผู้ถือหุ้นแล้วไปจดทะเบียนการเปลี่ยนแปลงกับนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท...

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

- ▶ ...เป็นการกระทำโดยมีเจตนาเดียวเพื่อให้นายทะเบียนดำเนินการจดทะเบียนแก้ไขกรรมการจำนวนกรรมการซึ่งลงชื่อผูกพันบริษัท รวมถึงจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงโอนหุ้นของโจทก์ไปให้จำเลยที่ ๓ จึงเป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ตาม ป.อ. มาตรา ๕๐

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๓๖๓๗/๒๕๕๕ การที่จำเลยเอาไปเสียซึ่งบัตรประจำตัวประชาชนของผู้เสียหายที่ ๑ และนำไปใช้แสดงต่อ ภ. พนักงานธนาคารออมสิน ผู้เสียหายที่ ๒ จากนั้นจำเลยทำเอกสารคำขอเปิดบัญชี แบบคำขอใช้บริการ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ แบบแสดงข้อมูลลูกค้าและเอกสารเงื่อนไขการใช้บริการ บัญชีเงินฝากและบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้เสียหายที่ ๒ โดยกรอกข้อมูลในแบบคำขอเปิดบัญชี แบบคำขอใช้บริการบัตรอิเล็กทรอนิกส์ว่า จำเลยชื่อ ส. เป็นผู้ขอเปิดบัญชีและแสดงข้อมูลลูกค้าของผู้เสียหายที่ ๑ กับปลอมลายมือชื่อของผู้เสียหายที่ ๑ ในช่องลงชื่อผู้ขอใช้บริการบัตรอิเล็กทรอนิกส์และในตำแหน่งบัตรประจำตัวประชาชน...

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

...แล้วนำแบบคำขอเปิดบัญชี แบบคำขอใช้บริการบัตรอิเล็กทรอนิกส์ แบบแสดงข้อมูลลูกค้าและเอกสารเงื่อนไขการใช้บริการบัญชีเงินฝากและบัตรอิเล็กทรอนิกส์ และตำแหน่งบัตรประจำตัวประชาชนของผู้เสียหายที่ ๑ ดังกล่าวไปยื่นแสดงต่อ ภ. เพื่อขอเปิดบัญชีและใช้บริการบัตรอิเล็กทรอนิกส์กับผู้เสียหายที่ ๒ นั้น เป็นการกระทำต่อเนื่องเชื่อมโยงกันโดยมีเจตนาเพื่อให้ผู้เสียหายที่ ๒ เปิดบัญชีเงินฝากและทำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่จำเลยเป็นหลัก แม้โจทก์จะบรรยายฟ้องการกระทำความผิดของจำเลยแยกออกเป็นข้อ ๆ และการกระทำความผิดตามฟ้องโจทก์ในแต่ละข้อเป็นความผิดสำเร็จในตัวก็ตาม การกระทำของจำเลยก็เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

หมายเหตุ แต่จำเลยลักบัตรอิเล็กทรอนิกส์ก่อน แล้วเอาบัตรนั้นไปกดเบิก
ถอนเงินออกมาใช้ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

ฎีกาที่ ๒๕๑๒/๒๕๕๐ โจทก์ฟ้องแยกเป็น ๒ ข้อ คือ ข้อ ๑.๑ และข้อ ๑.๒
การกระทำตามที่บรรยายฟ้องมาแต่ละข้อเป็นความผิดสำเร็จในตัวเอง โดย
โจทก์บรรยายฟ้องข้อ ๑.๑ ว่า จำเลยได้ลักทรัพย์และเอาไปเสียซึ่งบัตร
อิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร ก. ที่ออกให้แก่ผู้เสียหายไปโดยทุจริต ใน
ประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย ธนาคาร ก. ผู้อื่นและ
ประชาชน ความผิดดังกล่าวยอมสำเร็จเมื่อจำเลยลักเอาบัตรดังกล่าวไป...

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

...และโจทก์ได้บรรยายฟ้องข้อ ๑.๒ ว่าภายหลังการกระทำความผิดตาม
ฟ้องข้อ ๑.๑ แล้ว จำเลยได้นำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวไปใช้ลักทรัพย์เบิก
ถอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากของผู้เสียหายโดยทุจริต ในประการที่
น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย ธนาคาร ก. ผู้อื่นและประชาชน ดังนี้
การกระทำของจำเลยในข้อ ๑.๒ จึงเป็นคนละวาระกันกับการกระทำ
ความผิดตามฟ้องข้อ ๑.๑ ทั้งทรัพย์ที่ได้จากการกระทำความผิดก็แตกต่าง
กัน จึงถือได้ว่าจำเลยกระทำความผิดโดยมีเจตนาต่างกัน การกระทำของ
จำเลยยอมเป็นความผิดหลายกรรม หากใช้กรรมเดียวไม่

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

กรณีความผิดหลายกระทง

- ▶ โจทก์จะฟ้องรวมกันมาในคดีเดียวกันก็ได้ หรือจะแยกฟ้องเป็นรายกระทงความผิดแต่ละสำนวนก็ได้
- ▶ หากโจทก์ฟ้องรวมกันมาเป็นคดีเดียวกันก็ไม่จำเป็นต้องขอให้นับโทษต่อ เพราะศาลลงโทษจำเลยหลายกรรมได้ตาม ป.อ. มาตรา ๕๑ อยู่แล้ว
- ▶ แต่หากโจทก์แยกฟ้องแต่ละกระทงเป็นรายสำนวนคดี ต้องมีคำขอให้ นับโทษต่อด้วย

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

- ▶ กรณีแยกฟ้องเป็นรายกระทงหลายคดี โจทก์ต้องมีคำขอให้นับโทษแต่ละคดีติดต่อกันด้วย หากไม่มีคำขอเช่นนี้ ศาลไม่อาจสั่งให้นับโทษต่อกันได้ เพราะศาลไม่อาจพิพากษาเกินคำขอได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๒ (ฎีกาที่ ๕๐๐๒-๕๐๐๓/๒๕๕๕ และที่ ๑๔๕๑๓/๒๕๕๓)

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

- ▶ ความผิดหลายกระทงที่เกี่ยวพันกันจนอาจฟ้องเป็นคดีเดียวกันได้ แม้โจทก์แยกฟ้องเป็นรายสำนวนคดี การลงโทษจำเลยด้วยการนับโทษติดต่อกันย่อมตกอยู่ภายใต้บังคับ ป.อ. มาตรา ๕๑ (ฎีกาที่ ๕๕๑๗/๒๕๔๕)

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๒๕๖๑/๒๕๖๒ คดีนี้และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๕๖๑๔/๒๕๔๕ ของศาลอาญานบุรี มีความเกี่ยวพันกันจนอาจฟ้องเป็นคดีเดียวกันได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๐ วรรคหนึ่ง การนับโทษต่อจึงต้องอยู่ในบังคับของ ป.อ. มาตรา ๕๑ (๓) กล่าวคือ ไม่ว่าจะมีการเพิ่มโทษ ลดโทษหรือลดมาตราส่วนโทษด้วยหรือไม่ก็ตาม เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว โทษจำคุกทั้งสิ้นต้องไม่เกินห้าสิบปี...

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

...เมื่อปรากฏว่าในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ ศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกจำเลย ๔๕ ปี ๔ เดือน จึงนับโทษจำคุกคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๕๖๑๔/๒๕๔๕ ของศาลอาญานบุรีได้ แต่เมื่อรวมทุกกระทงแล้วต้องจำคุกไม่เกินห้าสิบปี

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

หมายเหตุ การพิจารณาว่าเป็นความผิดหลายเรื่องเกี่ยวพันกันนั้น ส่วนใหญ่มักดูว่าบุคคลผู้กระทำความผิดเป็นคนเดียวกันและกระทำความผิดหลายเรื่องเกี่ยวพันกันหรือไม่ หรืออาจมีผู้กระทำความผิดหลายคนแต่ทรัพย์สินที่ลักหรือรับของโจรเป็นสิ่งเดียวกัน (ฎีกาที่ ๓๒๕๘/๒๕๓๒ และที่ ๒๔๕๕/๒๕๕๐)

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

- ▶ ความผิดหลายกระทงที่ไม่ได้เกี่ยวพันกันและไม่อาจฟ้องเป็นคดีเดียวกัน หรือรวมพิจารณาเข้าด้วยกันได้ เมื่อโจทก์แยกฟ้องเป็นรายสำนวน การนับโทษติดต่อกันไม่ตกอยู่ภายใต้บังคับ ป.อ. มาตรา ๕๑ (ฎีกาที่ ๓๕๕๘/๒๕๔๓)

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

- ▶ ฎีกาที่ ๔๗๑๗/๒๕๖๔ การรวมโทษของจำเลยทุกคดีแล้วโทษจำคุกทั้งสิ้นต้องไม่เกิน ๒๐ ปี ตาม ป.อ. มาตรา ๕๑ (๒) นั้น จะต้องปรากฏว่าการกระทำ ความผิดของจำเลยทุกคดีมีลักษณะเกี่ยวพันกันจนอาจจะฟ้องเป็นคดีเดียวกันได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๐ วรรคหนึ่ง หรือรวมพิจารณาพิพากษาเข้าด้วยกันได้ แต่โจทก์กลับแยกฟ้องเป็นหลายคดีและไม่มีการรวมพิจารณาพิพากษาเข้าด้วยกัน แต่คดีนี้และคดีที่นับโทษต่อ จำเลยกระทำความผิดต่อผู้เสียหายต่างคนกัน คดีแต่ละสำนวนไม่เกี่ยวพันกันและไม่อาจฟ้องเป็นคดีเดียวกันได้ ศาลย่อมนับโทษจำคุกจำเลยติดต่อกันซึ่งอาจทำให้จำเลยต้องโทษจำคุกทุกคดีเกิน ๒๐ ปีได้ ไม่อยู่ในบังคับของ ป.อ. มาตรา ๕๑ (๒)

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

- ▶ **ฎีกาที่ ๕๐๖๑/๒๕๔๓ คดีนี้กับคดีก่อนเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ไม่อาจฟ้องเป็นคดีเดียวกันหรือพิจารณาพิพากษารวมกันได้ จึงไม่อยู่ในบังคับของ ป.อ. มาตรา ๕๑ (๓) ศาลย่อมนับโทษจำคุกตลอดชีวิตคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกตลอดชีวิตในคดีก่อนได้**

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

- ▶ **ฎีกาที่ ๓๕๕๘/๒๕๔๓ การรวมโทษของจำเลยทุกคดีแล้วโทษจำคุกทั้งสิ้นต้องไม่เกิน ๒๐ ปี ตาม ป.อ. มาตรา ๕๑ (๒) นั้น ต้องปรากฏว่าการกระทำความผิดของจำเลยทุกคดีมีลักษณะเกี่ยวพันกันจนอาจจะฟ้องเป็นคดีเดียวกันได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๐ วรรคหนึ่ง หรือรวมพิจารณาพิพากษาเข้าด้วยกันได้ แต่โจทก์กลับแยกฟ้องเป็นหลายคดีและไม่มีการรวมพิจารณาพิพากษาเข้าด้วยกัน แต่คดีทั้งสามที่จำเลยขอให้รวม โทษดังกล่าวต่างมีวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุต่างกัน อยู่ในเขตอำนาจศาลต่างกัน พยานหลักฐานเป็นคนละชุดกัน ซึ่งไม่ได้เกี่ยวพันกันจนอาจฟ้องเป็นคดีเดียวกันหรือรวมการพิจารณาเข้าด้วยกันได้ แต่เป็นคำฟ้องและคำพิพากษาต่างสำนวนต่างหากออกไป ไม่อยู่ในบังคับ ป.อ. มาตรา ๕๑ (๒)**

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

มาตรา ๑๖๑

มาตรา ๑๖๑ บัญญัติว่า “ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง หรือยกฟ้อง หรือไม่ประทับฟ้อง โจทก์มีอำนาจอุทธรณ์คำสั่งเช่นนั้นของศาล”

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ บทบัญญัตินี้เป็นเรื่องฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งต้องเป็นเรื่องที่ศาลเห็นเองแล้วก็สั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง
- ▶ ฟ้องไม่ถูกต้องนี้อาจเกิดจากความพลั้งเผลอ พิมพ์ผิดพลาดหรือหลงลืม เช่น ฟ้องไม่ได้ลงชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง (ฎีกาที่ ๑๓๗๘/๒๕๖๔)

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

ฎีกาที่ ๖๓๘๖/๒๕๖๒ (ปชญ) ตามฟ้องโจทก์ โจทก์ลงลายมือชื่อโจทก์แล้ว โดยผู้รับมอบอำนาจโจทก์ลงลายมือชื่อแทนโจทก์ เหตุที่ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียง และผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง น่าจะเป็นเพราะโจทก์พิมพ์คำขอท้ายฟ้องเฉพาะด้านหน้า มิได้พิมพ์แบบพิมพ์ด้านหลังซึ่งจะมีช่องลายมือชื่อผู้เรียงหรือผู้พิมพ์ไว้ จึงถือเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อย ซึ่งสามารถแก้ไขได้...

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

...ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกฟ้องโจทก์ เพราะเหตุดังกล่าวโดยไม่สั่งให้โจทก์แก้ไขก่อนจึงไม่ถูกต้อง เห็นควรให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด หากดำเนินการแล้วเสร็จให้ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เพื่อพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

ห้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๕๒๔๓/๒๕๕๓ คำฟ้องไม่มีลายมือชื่อโจทก์ทั้งสองเป็นห้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่เมื่อมีการยื่นคำร้องขอแก้ไขฟ้อง โดยลงลายมือชื่อโจทก์ทั้งสองมาในส่วนของคำขอท้ายฟ้องก่อน วันนัดไต่สวนมูลฟ้องและศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต ดังนี้ **กรณีคือได้ว่าศาลชั้นต้นได้สั่งโจทก์ให้แก้ฟ้องให้ถูกต้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง จนเห็นได้ว่าเป็นห้องถูกต้องตามกฎหมายแล้ว**

ห้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

▶ ฎีกาที่ ๒๓๕๖/๒๕๒๔ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ประกอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา ๑๘ ให้อำนาจแก่ศาลชั้นต้นในการตรวจคำฟ้องซึ่งเป็นคำคู่ความโดยเด็ดขาด เมื่อปรากฏว่า คำฟ้องของโจทก์มีรายการช่องอายุ แต่ **ไม่ได้ใส่ให้ครบถ้วน ที่อยู่ของจำเลยก็ผิดพลาดลับสน ศาลชั้นต้นจึงมีอำนาจสั่งคืนฟ้องให้โจทก์ไปแก้ไขให้ถูกต้องได้โดยชอบ**

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ แต่ถ้าฟ้องโจทก์บรรยายมาไม่ครบองค์ประกอบความผิด ซึ่งถือว่าเป็นฟ้องไม่ชอบด้วยกฎหมายไปแล้ว ศาลจะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องไม่ได้ ศาลได้แต่ยกฟ้องหรือไม่ประทับฟ้อง

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ ฎีกาที่ ๑๐๓๒/๒๕๕๘ โจทก์ทั้งสี่ฟ้องจำเลยทั้งแปดสืบตามในความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานและแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จ โดยโจทก์ทั้งสี่มิได้ระบุรายละเอียดในฟ้องว่า จำเลยทั้งแปดสืบตามได้แจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานว่าอย่างไร และแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการหรือเอกสารมหาชนว่าอย่างไร...

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ ...เมื่อฟ้องของโจทก์ที่ไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำของจำเลยทั้งแปดสิบสามอันเป็นองค์ประกอบความผิดฐานแจ้งความเท็จและฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการหรือเอกสารมหาชน จึงเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) ศาลต้องยกฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

ศาลตรวจฟ้องแล้ว สามารถยกฟ้องได้โดยไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อน

- ▶ ฎีกาที่ ๓๗๒๗/๒๕๖๑ โจทก์เป็นคนไร้ความสามารถอยู่ในความอนุบาลของ ช. ผู้อนุบาลตามคำสั่งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมา และคดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์ฟ้องคดีนี้ให้จำเลยทั้งสามรับผิดตาม ป.อ. มาตรา ๘๓, ๓๕๐ โดยทำหนังสือมอบอำนาจให้ ม. เป็นผู้ฟ้องคดีแทนในขณะที่โจทก์ยังเป็นคนไร้ความสามารถและอยู่ในความอนุบาลของ ช. เป็นการกระทำโดยโจทก์ไม่มีอำนาจ ต้องให้ ช. ผู้อนุบาลเป็นผู้กระทำการแทนกรณีหาใช่เป็นการบุกรุกพร่องในเรื่องความสามารถของโจทก์และจำต้องแก้ไขข้อบกพร่องนั้นเสียให้บริบูรณ์ภายในเวลาอันสมควรตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๕๖ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ดังที่โจทก์อ้างไม่ เพราะเป็นเรื่องที่โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องมาแต่ต้นแล้ว

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๔๘๖/๒๕๓๐ โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์เป็นผู้ใช้และครอบครองเครื่องโทรศัพท์ จำเลยซึ่งเป็นพนักงานองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยได้นำความเท็จไปแจ้งผู้บังคับบัญชาจำเลย ว่า โจทก์ค้างชำระค่าเช่าโทรศัพท์ขอให้ระงับการใช้โทรศัพท์ของโจทก์ ผู้บังคับบัญชาของจำเลยหลงเชื่อจึงอนุมัติให้ระงับการใช้โทรศัพท์จนโจทก์ต้องนำเงินไปชำระให้แก่จำเลย...

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

...เช่นนี้คำบรรยายฟ้องดังกล่าวหาเข้าลักษณะเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ใน ป.อ. มาตรา ๓๐๕ **ไม่** เพราะไม่มีข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่าจำเลยได้กระทำให้โจทก์กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของโจทก์ หรือโดยใช้กำลังประทุษร้ายโจทก์ตามที่กฎหมายระบุไว้เลย ฟ้องโจทก์จึงไม่ครบองค์ความผิดตามบทมาตราดังกล่าว ศาลขอที่จะพิพากษายกฟ้องโจทก์เสียได้

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

การตรวจคำฟ้องตามมาตรา ๑๖๑ นี้ นำไปใช้กับการตรวจคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ด้วย

- ▶ ฎีกาที่ ๓๒๕๒/๒๕๔๘ การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ตาม พ.ร.บ.การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ฯ มีขั้นตอนการดำเนินคดีในศาลอยู่ ๓ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกเป็นการตรวจคำร้อง ขั้นตอนที่สองเป็นการไต่สวนคำร้อง และขั้นตอนที่สามเป็นการพิจารณาเนื้อหาของคำร้อง โดยมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ.การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ฯ ให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ได้พิจารณาคดีนั้น...

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ ...และมาตรา ๑๖ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรม กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายว่าด้วยพิจารณาความอาญาในศาลแขวง กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ปัจจุบันเป็นกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว) และกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีตาม พ.ร.บ. นี้ โดยอนุโลม ดังนั้น การตรวจคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ จึงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ใน ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ โดยคำร้องต้องอ้างเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ.การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ฯ ซึ่งศาลชั้นต้นต้องตรวจคำร้องของจำเลย (ผู้ร้อง) ว่า ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ หากคำร้องของจำเลย (ผู้ร้อง) ไม่ปรากฏเหตุที่จะร้องขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้จะไม่ทำการไต่สวนคำร้องก็ได้...

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ ...แต่การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ร้อง โดยมิได้ทำความเห็นไปยังศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เพื่อให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ มีคำสั่ง ไม่ชอบด้วย พ.ร.บ.การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ฯ มาตรา ๑๐ เพราะอำนาจในการมีคำสั่งตามคำร้องในคดีนี้เป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ และแม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิจารณายกคำสั่งของศาลชั้นต้น กับให้ศาลชั้นต้นรับคำร้องของผู้ร้องและให้ไต่สวนคำร้องต่อไปโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ.การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ฯ ก็ตาม แต่เมื่อคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกาแล้ว ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจที่จะพิจารณาคำร้องและมีคำสั่งยกคำร้องของจำเลย (ผู้ร้อง) ได้โดยไม่ต้อง ย้อนจำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ และศาลชั้นต้นมีคำสั่งใหม่

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ ศาลยกฟ้องเพราะเหตุที่โจทก์บรรยายฟ้องมาไม่ถูกต้อง เป็นกรณียังมีได้วินิจฉัยชี้ขาดในเนื้อหาการกระทำของจำเลยว่ากระทำความผิดหรือไม่ โจทก์นำคดีมาฟ้องใหม่ได้ (ฎีกาที่ ๒๕๕๕/๒๕๖๔)

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ ฎีกาที่ ๓๕๒๓/๒๕๓๘ เหตุที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องโจทก์ในคดีก่อนเนื่องมาจากคำฟ้องไม่ได้บรรยายว่าข้อความเท็จที่จำเลยทั้งสองในคดีนี้ แสดงหรือข้อความจริงที่จำเลยทั้งสองในคดีนี้ปกปิดเป็นอย่างไร ทั้งไม่ได้บรรยายว่าจำเลยคนใดหลอกลวงโจทก์ให้ส่งจ่ายเช็คภายหลังที่จำเลยทั้งสองได้โอนที่ดินและอาคารให้แก่จำเลยที่ ๓ ซึ่งศาลอุทธรณ์พิพากษายืน เห็นได้ว่า คำสั่งและคำพิพากษาของศาลล่างทั้งสองในคดีก่อนยังมีได้วินิจฉัยชี้ขาดในเนื้อหาการกระทำของจำเลยทั้งสองว่าได้กระทำผิดตามฟ้องหรือไม่ ถือไม่ได้ว่าได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ตามฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔) ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำ

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ คดีก่อนศาลยกฟ้องเพราะโจทก์ไม่ได้ลงลายมือชื่อในคำฟ้อง ยังไม่ได้วินิจฉัยในเนื้อหา สิทธินำคดีอาญามาฟ้องยังไม่ระงับโจทก์นำคดีนี้มาฟ้องใหม่ได้ (ฎีกาที่ ๕๘๓๔/๒๕๓๐)
- ▶ คดีก่อนศาลยกฟ้องเพราะโจทก์บรรยายฟ้องเคลือบคลุม บรรยายเวลาการกระทำผิดในอนาคต ไม่พอทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี จึงยังไม่มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง โจทก์มีสิทธิฟ้องจำเลยได้ใหม่ (ฎีกาที่ ๑๕๕๐/๒๕๒๔)

ห้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

ศาลยกฟ้องเพราะโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องหรือฟ้องผิดศาล ฟ้องใหม่ได้

- ▶ ฎีกาที่ ๑๓๘๓๘/๒๕๕๕ คดีก่อนศาลชั้นต้นยกฟ้องโดยวินิจฉัยว่า ท. โจทก์มิใช่เป็นผู้ได้รับความเสียหาย จึงมิใช่ผู้เสียหายไม่มีอำนาจร้องทุกข์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒ (๔) พนักงานสอบสวนย่อมไม่มีอำนาจสอบสวน การสอบสวนของพนักงานสอบสวนจึงเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง ทำให้โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๐ เห็นได้ว่า คดีดังกล่าวศาลพิพากษายกฟ้องโดยยังมีวินิจฉัยถึงการกระทำของจำเลยทั้งสามตามข้อกล่าวหาของโจทก์ จึงถือไม่ได้ว่าเป็นคำพิพากษาที่ได้วินิจฉัยใน ความผิดซึ่งได้ฟ้อง อันจะเป็นเหตุให้สิทธิของโจทก์ที่จะนำคดีมาฟ้องใหม่ กระจับปี่ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔) ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อน

ห้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ การที่คู่ความสมยอมกันดำเนินคดีโดยไม่สุจริต เพื่อให้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ฟ้อง ไม่มีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป ฟ้องใหม่ได้ (ฎีกาที่ ๕๐๒๒/๒๕๕๓)

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ ฎีกาที่ ๕๓๓๔/๒๕๓๘ หลักการของ ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔) ที่บัญญัติให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปเมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดใน ความผิดซึ่งได้ฟ้อง อันเป็นหลักการห้ามดำเนินคดีซ้ำสองแก่จำเลยนั้น **จะต้องปรากฏว่าคดีก่อนเป็นกรณีที่จำเลยถูกฟ้องร้องดำเนินคดีอย่างแท้จริง** หากปรากฏว่าคดีก่อนเป็นการฟ้องร้องดำเนินคดีอย่างสมยอมกัน แม้ว่าเป็นการกระทำความผิดเดียวกัน ก็ถือไม่ได้ว่าการกระทำความผิดนั้นจำเลยเคยถูกฟ้องและศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดอันจะมีผลทำให้สิทธินำคดีมาฟ้องในความผิดกรรมนั้นระงับไปไม่

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ โจทก์ยื่นคำร้องขอแก้ไขฟ้องแล้ว แต่ศาลไม่พิจารณาให้ กลับพิพากษายกฟ้อง โจทก์เพราะไม่บรรยายวันเวลาในการกระทำผิดของจำเลย **เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ชอบ ฟ้องใหม่ได้**

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ **ฎีกาที่ ๕๑๓๕/๒๕๕๔ (ปชญ)** ในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำสั่งประทับฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณาแล้ว เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอแก้ฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๓ วรรคแรก ศาลชั้นต้นจะต้องพิจารณาคำร้องขอแก้ฟ้องของโจทก์ก่อนว่ามีเหตุอันควรอนุญาตหรือไม่ แล้วจึงดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป แต่ศาลชั้นต้นกลับวินิจฉัยว่าฟ้องโจทก์มีได้บรรยายถึงวันเวลาที่จำเลยกระทำความผิด จำเลยไม่อาจต่อสู้คดีได้ ฟ้องโจทก์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) โดยมีได้มีคำสั่งเกี่ยวกับคำร้องขอแก้ฟ้องของโจทก์เสียก่อน จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของกฎหมาย ถือไม่ได้ว่าศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องจำเลยในคดีนี้ได้โดยไม่ต้องห้ามตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔)

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ ศาลยกฟ้องเพราะเหตุที่โจทก์บรรยายฟ้องไม่ครบองค์ประกอบความผิด เป็นกรณีที่วินิจฉัยชี้ขาดในเนื้อหาการกระทำของจำเลยแล้ว โจทก์นำคดีมาฟ้องใหม่ไม่ได้ เป็นฟ้องซ้ำ (ฎีกาที่ ๒๘๕/๒๕๖๐)

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ ฎีกาที่ ๘๕๑๐/๒๕๔๕ ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้อง แล้ววินิจฉัยว่าคดีไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง จึงเท่ากับศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยในประเด็นแห่งความผิดแล้ว ถือได้ว่ามีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งโจทก์ได้ฟ้องแล้ว โจทก์ฟ้องใหม่ไม่ได้

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ ฎีกาที่ ๔๓๑๑/๒๕๖๓ ข้อเท็จจริงในคดีนี้กับคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓๗/๒๕๖๑ ของศาลชั้นต้นปรากฏว่า ช. ขับรถกระบะเพื่อไปพาคนต่างด้าวชาวกัมพูชาซึ่งเข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนกฎหมายที่ป่าอ้อยรวม ๕๘ คน โดย ช. แจงให้ ม. ขับรถกระบะเพื่อไปรับคนต่างด้าวดังกล่าวด้วย โดยอ้างว่าจำเลยใช้ให้ขับรถไปรับคนต่างด้าวจำนวนดังกล่าว ภายหลังบรรทุกคนต่างด้าวขึ้นรถกระบะทั้งสองคันแล้ว ช. กับ ม. ก็ขับติดตามกันออกมาจากป่าอ้อย จนกระทั่งถูกเจ้าหน้าที่ทหารจับกุมตัวพร้อมรถกระบะและคนต่างด้าวมรวม ๕๘ คน พฤติการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ช. กับ ม. มีเจตนาที่จะร่วมกันไปรับคนต่างด้าวทั้ง ๕๘ คน ซึ่งรวมอยู่ที่ป่าอ้อย แม้มีการใช้รถกระบะไปรับคนต่างด้าวดังกล่าว ๒ คัน โดย ช. กับ ม. ขับรถคันละคันก็ตาม

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- ▶ ... แต่ก็เนื่องมาจากกระทงกระบะเพียงคันเดียวไม่สามารถบรรจุทุกคนต่างด้าวได้หมด และคนต่างด้าวที่ไปรับก็รวมตัวกันอยู่ที่แห่งเดียวกัน ภายหลังจากรับคนต่างด้าวแล้วยังขับรถกระบะตามกันเพื่อพาคนต่างด้าวไปเพื่อให้พ้นการจับกุมโดยปลายทางเป็นที่แห่งเดียวกันอีก อันเป็นการกระทำในคราวเดียวกัน ต่อเนื่องกันไป จึงต้องถือว่า ช. กับ ม. มีเจตนาร่วมกันเพื่อพาคนต่างด้าวทั้ง ๕๘ คน ไปเพื่อให้พ้นจากการจับกุมตามเจตนาที่มีมาแต่แรก การกระทำของ ช. กับ ม. จึงเป็นการกระทำอันเดียวกัน และมีเจตนาอย่างเดียวกัน เกิดขึ้นในคราวเดียวกันต่อเนื่องกันไป เป็นการกระทำความผิดเพียงกรรมเดียว มิใช่หลายกรรมต่างกัน เมื่อ โจทก์เคยยื่นฟ้องจำเลยร่วมกับ ม. ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๓๓๗/๒๕๖๑ ของศาลชั้นต้น ในการกระทำอันเดียวกันกับคดีนี้ไปแล้ว โดยศาลพิพากษายกฟ้องจำเลย คดีถึงที่สุด การที่โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยว่าร่วมกับ ช. เป็นคดีนี้อีก ซึ่งเป็นการกระทำอันเดียวกันกับคดีก่อน จึงเป็นฟ้องซ้ำกับคดีดังกล่าวตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔)

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต

มาตรา ๑๖๑/๑ บัญญัติว่า “ในคดีราษฎรเป็นโจทก์ หากความปรากฏต่อศาลเองหรือมีพยานหลักฐานที่ศาลเรียกมาว่าโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลย หรือโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ ให้ศาลยกฟ้องและห้ามมิให้โจทก์ยื่นฟ้องในเรื่องเดียวกันนั้นอีก

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริตตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงการที่โจทก์จงใจฝ่าฝืนคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลในคดีอาญาอื่นซึ่งถึงที่สุดแล้วโดยปราศจากเหตุผลอันสมควรด้วย”

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

บทบัญญัติที่เพิ่มเติมใหม่นี้มาจากหลักการที่ว่า ในปัจจุบันมีการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาโดยไม่สุจริต หรือบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อกลั่นแกล้ง หรือเอาเปรียบจำเลยในหลายกรณี หรือฟ้องคดีโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้ตามปกติธรรมดา เพื่อให้จำเลยยอมกระทำหรือไม่กระทำการ อันเป็นการมิชอบ โดยเฉพาะการฟ้องเพื่อคุกคามการใช้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของจำเลยในการป้องกันตนเองหรือปกป้องประโยชน์สาธารณะ หรือการฟ้องโดยผู้เสียหายไม่ยอมมาปรากฏตัว อันเป็นการสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ที่ถูกฟ้องร้องและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงต้องมีการปรับปรุงให้การพิจารณาพิพากษาคดีอาญามีความเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน และสามารถคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

(๑) เฉพาะคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์เท่านั้น ที่ห้ามโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต

- ▶ ส่วนคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์นั้น ผ่านกระบวนการสืบสวน สอบสวนหาพยานหลักฐานมาแล้วจากพนักงานสอบสวน โดยพนักงานอัยการเป็นผู้กั้นกรอกรายละเอียดข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอีกชั้นหนึ่งแล้ว จึงใช้ดุลพินิจในการสั่งฟ้องคดี ซึ่งย่อมเป็นหลักประกันได้ว่าพนักงานอัยการที่ได้ชื่อว่าเป็นทนายของแผ่นดินฟ้องคดีโดยสุจริต

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

(๒) ความไม่สุจริตของราษฎรที่เป็นโจทก์นั้นปรากฏต่อศาลเอง หรือจากพยานหลักฐานที่ศาลเรียกมา

- ▶ ซึ่งน่าจะรวมถึงการที่จำเลยได้แสดงให้ศาลทราบถึงข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายแล้วตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๕/๒ (ที่เพิ่มเติมใหม่) ทำให้ศาลเรียกบุคคล เอกสาร หรือวัตถุอย่างที่จำเลยแสดงมาพิจารณาถึงความไม่สุจริตในการฟ้องคดีของโจทก์ได้

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

(๓) ลักษณะการฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริง ต้องกระทำไปเพื่อกลับแค้นหรือเอาเปรียบจำเลย หรือโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ

- ▶ การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต ครอบคลุมถึงกรณีโจทก์นั้นปฏิเสธคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลในคดีอาญาที่ถึงที่สุด โดยปราศจากเหตุผลอันสมควรด้วย

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

- ▶ เช่น ศาลเคยตัดสินลงโทษจำคุกนาย ก. มาแล้ว และคดีถึงที่สุด แต่นาย ก. ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาดังกล่าว กลับหลบหนีไปไม่ยอมรับโทษ เช่นนี้ นาย ก. ย่อมไม่สามารถนำคดีมาฟ้องผู้อื่นให้ตกเป็นจำเลยในคดีอาญาต่อศาลได้อีก **หรือ** กล่าวอีกนัยหนึ่ง จำเลยที่หลบหนีคดีอาญาที่ถึงที่สุดแล้ว จะมาเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาต่อบุคคลอื่นไม่ได้ แต่จำเลยที่หลบหนีนี้ยังสามารถดำเนินคดีผ่านทางเจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานอัยการได้

พฤติการณ์การใช้สิทธิโดยไม่สุจริต

- ▶ ฎีกาที่ ๓๓๖/๒๕๖๑ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้คืนรถยนต์ของกลางและยื่นบัญชีระบุพยานเป็นพยานบุคคล ๓ ปาก โดยเป็นพยานนำ ๒ ปาก และเป็นพยานนำหรือหมายอีก ๑ ปาก เมื่อถึงวันนัดไต่สวนคำร้อง ผู้ร้องขอเลื่อนคดีอ้างเพียงว่า ส. ผู้รับมอบอำนาจช่วงผู้ร้องไม่อาจมาศาลได้ เนื่องจากติดธุระ โดยไม่ปรากฏว่ามีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้เลื่อนคดี ผู้ร้องยื่นคำร้องขอถอนคำร้องขอคืนของกลางทันทีว่า เนื่องจากผู้ร้องไม่มีพยานมาศาล ผู้ร้องมีความประสงค์จะขอถอนคำร้องขอคืนของกลาง และจะนำคำร้องขอคืนของกลางมายื่นต่อศาลใหม่ภายในอายุความ...

พฤติการณ์การใช้สิทธิโดยไม่สุจริต (ต่อ)

- ▶ ...พฤติการณ์ของผู้ร้องจึงทำให้คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่ให้เลื่อนคดีไม่เป็นผล และเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อเอาเปรียบในเชิงคดี อันเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ศาลชั้นต้นชอบที่จะยกคำร้องเสีย และเมื่อผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบให้เห็นว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ถูกริบ มิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด จึงไม่อาจสั่งคืนรถยนต์ของกลางให้แก่ผู้ร้อง

พฤติการณ์การใช้สิทธิโดยไม่สุจริต (ต่อ)

- ▶ หมายเหตุ ฎีกาดังกล่าวข้างต้นเป็นเพียงการยกตัวอย่างพฤติการณ์ของการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตเท่านั้น เนื่องจากเป็นเรื่องการถอนคำร้องขอคืนของกลาง หาใช่การถอนฟ้องในคดีอาญาซึ่งไม่สามารถนำมาฟ้องใหม่ได้ หากมิเข้าเงื่อนไขตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๖ (๑) ถึง (๓)

พฤติการณ์ฟ้องคดีเพื่อกลับแก้งเอาเปรียบจำเลย

- ▶ ฎีกาที่ ๖๔๓๐/๒๕๖๐ การที่จำเลยกับ อ. เข้าไปเก็บผลผลิตปาล์ม นำมันไปขายได้เงิน ๗๑๓,๓๓๓ บาท จริง ซึ่งรายได้ดังกล่าวเป็น ดอกผลของทรัพย์มรดกของผู้ตายต้องแบ่งแก่ทายาททุกคนเท่า ๆ กัน แต่จำเลยกลับแบ่งให้โจทก์และ จ. ไม่เท่ากัน ส่วนที่เหลือ จำเลยกับ อ. ได้ไปเกินกว่าส่วนแบ่งที่ตนควรจะได้รับ เมื่อฝ่าย โจทก์ทวงถาม ฝ่ายจำเลยกลับทำให้โจทก์ฟ้อง พฤติการณ์ของ จำเลยกับพวกย่อมทำให้โจทก์เข้าใจได้ว่าจำเลยกับพวกร่วมกัน เบียดบังเอาเงินผลผลิตปาล์มนำมันไปเป็นของตนโดยทุจริต...

พฤติการณ์ฟ้องคดีเพื่อกลับแก้งเอาเปรียบจำเลย (ต่อ)

- ▶ ...ดังนั้น การที่โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกับพวกร่วมกันยกยอกเงิน ผลผลิตปาล์มนำมันตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๓๕๗๓/ ๒๕๕๕ ของศาลชั้นต้น จึงเป็นการใช้สิทธิทางศาลกล่าวหา จำเลยไปตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น หากโจทก์เอาความอันเป็น เท็จฟ้องจำเลย การที่จำเลยมาฟ้องโจทก์หาว่าโจทก์เอาความอัน เป็นเท็จฟ้องจำเลย ตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๓๘๕๓/๒๕๕๕ ของศาลชั้นต้น ทั้งที่รู้แล้วว่าเรื่องที่จำเลยนำมาฟ้องโจทก์เป็น ความเท็จ จึงเป็นฟ้องเท็จตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๕

พฤติการณ์ฟ้องคดีเพื่อกลั่นแกล้งเอาเปรียบจำเลย (ต่อ)

ฎีกาที่ ๘๒๖/๒๕๖๔ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๗๖๐/๕๕ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำเลยยกเรื่องการบรรยายฟ้องในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๒๒๘๓/๕๕ ของศาลจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งบรรยายฟ้องว่า “...จำเลยทั้งเก้ามีพฤติการณ์แสดงถึงความไม่สุจริต น้อฉล หลอกลวงชาวต่างชาติ...” มาเป็นเหตุอ้างในฟ้องเพื่อให้โจทก์รับผิดชอบในข้อหาหมิ่นประมาทร่วมกับบริษัท จ. และ พ. การที่จำเลยฟ้องโจทก์เป็นจำเลยในคดีอาญาจึงเป็นการบ่งชี้ว่า จำเลยมีเจตนาที่จะทำให้โจทก์ได้รับความเดือดร้อนและเสียหายจากการที่ต้องตกเป็นจำเลยในคดีอาญา ทั้งเมื่อพิจารณาจากข้อความที่จำเลยอ้างว่ามีเนื้อหาหมิ่นประมาทจำเลยนั้น ก็เป็นเพียงข้อความที่กล่าวมาในคำฟ้องเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีเหตุสมควรที่จะเพิกถอนนิติกรรม ซึ่งเป็นข้อหาหนึ่งในคำฟ้องคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๒๒๘๓/๕๕ ของศาลจังหวัดสมุทรปราการ...

พฤติการณ์ฟ้องคดีเพื่อกลั่นแกล้งเอาเปรียบจำเลย (ต่อ)

...จึงต้องถือว่า เป็นเรื่องที่คุณ่ความหรือทนายความของคุณ่ความแสดงความคิดเห็นหรือข้อความในกระบวนการพิจารณาคดีในศาลเพื่อประโยชน์แก่คดีของคุณ่ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๑ ย่อมไม่เป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท และจำเลยซึ่งมีอาชีพนักกฎหมายย่อมทราบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายดังกล่าวดีว่า การกระทำของโจทก์ไม่มีมูลความผิดฐานหมิ่นประมาท แต่ยั้งฝืนฟ้องโจทก์เป็นจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.3760/2559 ของศาลแขวงสมุทรปราการ อันเป็นการใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหาย ส่วนการที่ศาลจังหวัดสมุทรปราการเพิกถอนคำสั่งที่รับฟ้องโจทก์ในส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๕ เป็นไม่รับฟ้องแล้วให้ไปฟ้องจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๕ ต่อศาลที่คดีอยู่ในเขตอำนาจนั้น ก็หาใช่เหตุที่จำเลยจะยกขึ้นอ้างเพื่อฟ้องโจทก์ไม่ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ย่อมเป็นการละเมิดต่อโจทก์

ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต โดยมุ่งหวังผลอย่างอื่น
ยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ

- ▶ เช่น ผู้เสียหายเป็นโจทก์ฟ้องคดีจำเลยเพื่อใช้เป็นข้ออ้างในการเรียกร้องเงินทอง/ผลประโยชน์จากจำเลย เมื่อจำเลยยอมตกลงจ่ายเงินให้ตามจำนวนที่โจทก์ต้องการแล้ว โจทก์ก็ดำเนินการถอนฟ้องคดีอาญาในความผิดฐานยักยอกนั้นเสีย ซึ่งตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๖ เมื่อเป็นคดีความผิดต่อส่วนตัว พนักงานอัยการไม่สามารถที่จะยื่นฟ้องคดีนั้นได้อีก

ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต โดยมุ่งหวังผลอย่างอื่น
ยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ (ต่อ)

- ▶ เช่น ญาติผู้ตายเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาต่อจำเลยข้อหาฆ่าคนตาย ทั้ง ๆ ที่ทราบดีว่ากระบวนการชั้นสอบสวนอยู่ระหว่างพนักงานอัยการพิจารณาว่าจะสั่งฟ้อง/ไม่ฟ้อง แล้วโจทก์รีบดำเนินการให้จำเลยจ่ายเงินและนำสืบอย่างหลวม ๆ เพื่อให้ศาลสงฆ์ในพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบว่าจำเลยกระทำความผิดฐานดังกล่าวจริงหรือไม่ เพื่อให้คดีที่ตนฟ้องจบโดยเร็ว อันเป็นการสมยอมกันดำเนินคดีโดยไม่สุจริต เพื่อให้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ได้ฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔) ซึ่งจะทำให้พนักงานอัยการไม่สามารถฟ้องคดีได้อีก เพราะจะเป็นการฟ้องซ้ำนั่นเอง

ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต โดยมุ่งหวังผลอย่างอื่น
ยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ (ต่อ)

ฎีกาที่ ๘๒๖/๒๕๖๐ การที่โจทก์ถูกประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แต่กลับมาฟ้องคดีโดยกล่าวอ้างข้อเท็จจริงจากการกระทำอันไม่สุจริตของตนว่า เงินฝากในบัญชีไม่ใช่เงินได้ของโจทก์ แต่เป็นเงินที่บริษัท ค. จ่ายเป็นค่าสินบนให้แก่พนักงานของรัฐ บริษัท ค. เป็นบริษัทมหาชนจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไม่สามารถถอนเงินจากบัญชีไปให้นักการเมืองได้โดยตรง จึงทำสัญญาจ้างบริษัท ข. ซึ่งโจทก์เป็นกรรมการเพื่ออำพรางการจ่ายเงินดังกล่าวและโจทก์ขอยืมเงินตามเช็คของบริษัท ข. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเงินที่บริษัท ค. จ่ายให้เข้าบัญชีเงินฝากของตน โดยได้รับคำตอบแทนเพื่อให้เบิกถอนการประเมินและคำนวณเงินสุทธิต่อปี จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ต้องห้ามตาม ป.พ.พ. มาตรา 5 โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง

ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต โดยมุ่งหวังผลอย่างอื่น
ยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๔๑/๒๕๖๐ โจทก์รู้คืออยู่แล้วว่าเช็คพิพาทไม่มีมูลหนี้ แต่กลับรับสมอ้างเป็นเจ้าของเงินกู้ของ ป. และนำเช็คพิพาทจาก ก. ภริยาโจทก์ มาฟ้องจำเลยทั้งสอง การกระทำของโจทก์จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตตาม ป.พ.พ. มาตรา ๕ โจทก์จึงไม่ใช่ผู้ทรงเช็คโดยสุจริต ถือไม่ได้ว่าโจทก์เป็นผู้ทรงเช็คพิพาทตาม ป.พ.พ. มาตรา ๕๐๔ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต โดยมุ่งหวังผลอย่างอื่น
ยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ (ต่อ)

ยื่นฟ้องต่อศาลในพื้นที่ห่างไกล เพื่อให้จำเลยได้รับความยากลำบากในการเดินทางไปต่อสู้อคดี

- ▶ ฎีกาที่ ๓๑๘/๒๕๖๐ โจทก์มิได้เป็นแกนนำหรือเข้าร่วมการประชุมตามข่าวที่ปรากฏ ถือได้ว่าข่าวหรือข้อมูลเกี่ยวกับตัวโจทก์เป็นข้อมูลอันเป็นเท็จ เมื่อข่าวดังกล่าวระบุว่าการประชุมมีการนำรถบรรทุกสิบล้อมาปิดถนน อันเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย เป็นเหตุให้รถทุกประเภทไม่สามารถสัญจรผ่านไปมาได้ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน **ย่อมทำให้โจทก์ซึ่งตามข่าวระบุว่าเป็นแกนนำการประชุมได้รับความเสียหายแก่ชื่อเสียงได้...**

ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต โดยมุ่งหวังผลอย่างอื่น
ยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ (ต่อ)

- ▶ ...จำเลยที่ ๑ เป็นผู้ให้บริการยินยอมให้มีการนำข้อมูลอันเป็นเท็จดังกล่าวเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ โดยประการที่น่าเกิดความเสียหายแก่โจทก์หรือประชาชน จึงมีความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕ ประกอบมาตรา ๑๔ (๑) หนังสือพิมพ์รายวัน ม. ของจำเลยที่ ๑ เผยแพร่และวางจำหน่ายทั่วราชอาณาจักร ส่วนเว็บไซต์ ม. ออนไลน์ก็เผยแพร่โดยระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ผู้สนใจสามารถติดตามข่าวได้ทั่วราชอาณาจักรเช่นเดียวกัน ถือได้ว่าการกระทำตามฟ้องเกิดขึ้นทั่วราชอาณาจักร โจทก์จึงใช้สิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลชั้นต้น (ศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช) ได้ **ไม่ถือว่าเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต**

ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต โดยมุ่งหวังผลอย่างอื่น
ยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ (ต่อ)

- ▶ **หมายเหตุ** จำเลยที่ ๑ อุทธรณ์ว่า มูลคดีมิได้เกิดในเขตอำนาจศาลชั้นต้น เพราะผู้ใดจะนำหนังสือพิมพ์ ม. ตามฟ้องไปให้โจทก์อ่านที่ใด หรือโจทก์จะอ่านข่าว เว็บไซต์ ม. ออนไลน์ตามฟ้องที่ใด จำเลยที่ ๑ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย การที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ต่อศาลชั้นต้น (ศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช) จึงไม่ชอบและเป็นการกลับแกลังจำเลยที่ ๑ ให้ต้องเดือดร้อน

ฟ้องคดีในข้อหาที่หนักกว่าความเป็นจริง

การกระทำของจำเลยเป็นเพียงการทำร้ายร่างกาย แต่ฟ้องในข้อหาพยายามฆ่าหรือพยายามฆ่าโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

- ▶ ฎีกาที่ ๖๐๒๐/๒๕๕๕ การที่จำเลยที่ ๑ ร่วมเดินทางไปกับพวกไปที่เกิดเหตุโดยทราบมาก่อนแล้วว่าพวกของจำเลยที่ ๑ จะไปทำร้ายผู้เสียหาย และหลังเกิดเหตุก็หลบหนีไปด้วยกัน แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาที่จะร่วมทำร้ายผู้เสียหายกับพวกซึ่งมีการคิดไตร่ตรองไว้ก่อนแล้ว จำเลยที่ ๑ จึงมีเจตนาเพียงต้องการทำร้ายผู้เสียหายโดยไตร่ตรองไว้ก่อนเท่านั้น แต่เมื่อผลการกระทำนั้นไม่ทำให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บ แต่พลาดไปถูกผู้ตายจนเป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย จำเลยที่ ๑ จึงต้องรับผลแห่งการกระทำนั้น...

ฟ้องคดีในข้อหาที่หนักกว่าความเป็นจริง (ต่อ)

- ▶ ...จำเลยที่ ๑ จึงมีความผิดฐานร่วมกันพยายามทำร้ายร่างกายผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ตาม ป.อ. มาตรา ๒๕๖ ประกอบมาตรา ๘๐ และฐานทำร้ายผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและไม่มีเจตนาฆ่า แต่เป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตายโดยพลาด ตาม ป.อ. มาตรา ๒๕๐ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๖๐ อันเป็นความผิดหลายอย่างซึ่งรวมอยู่ในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนโดยพลาดตามที่โจทก์ฟ้อง และเป็นความผิดได้ในตัว ศาลฎีกาสามารถลงโทษในความผิดดังกล่าวตามที่ได้ความได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๒ วรรคท้าย ประกอบมาตรา ๒๑๕ และ ๒๒๕

ฟ้องคดีในข้อหาที่หนักกว่าความเป็นจริง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๘๒๐๘/๒๕๕๕ จำเลยเพียงแต่แสดงตัวว่าเป็นเจ้าพนักงานตำรวจและสอบถามว่าเสพยาเสพติดหรือไม่แล้วขอตรวจค้นตัวผู้เสียหายทั้งสองก่อนที่จะล้วงเอากระเป๋าติดตามของผู้เสียหายที่ ๑ เอาบุหรี่ของผู้เสียหายที่ ๒ ไปและบอกว่าจะพาไปตรวจปัสสาวะ หากไม่พบสารเสพติดก็จะปล่อยตัวไปนั้น **ไม่ปรากฏว่ามีการใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าในทันทีนั้นจะใช้กำลังประทุษร้ายแต่อย่างใด** จึงไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันชิงทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๕ คงฟังได้เพียงว่า จำเลยร่วมกับพวกที่ยังหลบหนีกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๕ (๑) (๖) (๗) วรรคสอง ซึ่งความผิดฐานนี้เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งของความผิดฐานชิงทรัพย์ที่ศาลฎีกามีอำนาจลงโทษให้ถูกต้องได้ เพราะมีโทษเบากว่าความผิดฐานชิงทรัพย์ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๒ วรรคท้าย และมาตรา ๒๑๕ ประกอบมาตรา ๒๒๕

การฟ้องเพื่อคุ้มครองการใช้สิทธิ ขั้นพื้นฐานของจำเลย

การฟ้องเพื่อคุ้มครองการใช้สิทธิขั้นพื้นฐานของจำเลยในการป้องกันตนเอง หรือปกป้องประโยชน์สาธารณะ

ฎีกาที่ ๔๕๖๓/๒๕๔๔ หลังจากโจทก์ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว จำเลยได้พูดผ่านเครื่องกระจายเสียงต่อประชาชนว่า โจทก์เป็นคนขี้โกงเอาที่สาธารณประโยชน์เป็นของตนเอง คำกล่าวของจำเลยเป็นการยืนยันข้อเท็จจริงว่าโจทก์เอาที่สาธารณประโยชน์ไปเป็นของตนเอง โดยจำเลยแสดงความคิดเห็นประกอบว่าโจทก์ผู้กระทำการดังกล่าวเป็นคนขี้โกง...

การฟ้องเพื่อคุ้มครองการใช้สิทธิ ขั้นพื้นฐานของจำเลย (ต่อ)

...ก็โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนต่อต้านการกระทำที่จำเลยเห็นว่าไม่ถูกต้องตามกฎหมาย มีความไม่ชอบมาพากลเกิดขึ้นเพื่อเรียกร้องเอาที่สาธารณประโยชน์ในตำบลที่จำเลยอยู่อาศัยคืน และหากปรากฏว่าโจทก์โกงที่สาธารณประโยชน์เป็นของตนเอง โจทก์ย่อมไม่ใช่ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตประชาชนไม่ควรไว้วางใจให้โจทก์เข้าไปมีส่วนร่วมบริหารจัดการกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลแทนประชาชน และการเรียกร้องเอาที่สาธารณประโยชน์คืนเพื่อประโยชน์ของประชาชนและจำเลยเองด้วย...

การฟ้องเพื่อคุ้มครองการใช้สิทธิ ขั้นพื้นฐานของจำเลย (ต่อ)

...จำเลยจึงมีความชอบธรรมที่จะเปิดเผยให้ประชาชนทราบถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว เพื่อป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม ตลอดจนแสดงความคิดเห็นติชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งการกระทำดังกล่าวอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ และข้อความที่จำเลยกล่าวมีมูลความจริง มิใช่เป็นการเสกสรรปั้นแต่งเรื่องขึ้นใส่ร้ายโจทก์โดยไม่มีมูลความจริง การแสดงข้อความและความคิดเห็นของจำเลยจึงเป็นการกระทำโดยสุจริต จำเลยไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาทตาม ป.อ. มาตรา ๓๒๕ (๑) (๓)

ผลของการที่ศาลยกฟ้อง เพราะโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต

เมื่อศาลเห็นว่าราษฎรผู้เป็นโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต ศาลต้องพิพากษายกฟ้อง ซึ่งผลของการที่ศาลยกฟ้องคือ

▶ ห้ามมิให้โจทก์ยื่นฟ้องในเรื่องเดียวกัน
นั้นอีก

ผลของการที่ศาลยกฟ้อง
เพราะโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

- ▶ การห้ามโจทก์ยื่นฟ้องเรื่องเดียวกันเป็นคดีใหม่อีกนั้น หากได้กระทบหลักการทั่วไปในเรื่องสิทธินำคดีอาญามาฟ้องในกรณีที่มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ได้ฟ้อง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔) ไม่เนื่องจากมาตรา ๑๖๑/๑ เป็นบทบัญญัติโดยเฉพาะที่ใช้บังคับแก่กรณี^๑ ที่โจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริตและกรณีอื่น ๆ ตามที่ระบุไว้เท่านั้น ดังนั้น แม้ในส่วนของจำเลยที่ถูกฟ้อง ศาลจะยังมีได้วินิจฉัยว่ากระทำความผิดตามที่ถูกโจทก์ฟ้องจริงหรือไม่ โจทก์ก็ไม่สามารถนำเรื่องเดียวกันนั้นมาฟ้องจำเลยได้อีก

ผลของการที่ศาลยกฟ้อง
เพราะโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

- ▶ กรณีมีผู้เสียหายหลายคน หากผู้เสียหายคนหนึ่งใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตและศาลพิพากษายกฟ้อง ย่อมไม่กระทบถึงสิทธิของผู้เสียหายคนอื่น ๆ ที่จะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อจำเลย
- ▶ แสดงให้เห็นว่า การเป็นโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริตนั้น ให้พิจารณาถึงพฤติการณ์ของโจทก์แต่ละคนเป็นสำคัญ ไม่ควรเหมารวมไปถึงผู้เสียหายคนอื่น ๆ ในมูลคดีเดียวกัน

ผลของการที่ศาลยกฟ้อง เพราะโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

กรณีราษฎรเป็นโจทก์ใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตและศาลพิพากษายกฟ้อง ไม่ตัดอำนาจของพนักงานอัยการที่จะยื่นฟ้องคดีนั้นใหม่

- ▶ การที่ศาลพิพากษายกฟ้องโจทก์เพราะโจทก์ใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตแล้ว เมื่อโจทก์ฟ้องเรื่องเดียวกันนั้นอีกไม่ได้ โจทก์ย่อมดำเนินคดีผ่านทางกระบวนการของรัฐ โดยการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน แล้วส่งต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาว่าจะตั้งฟ้องคดีหรือไม่ฟ้องคดี เพราะกฎหมายให้อำนาจพนักงานอัยการในการยื่นฟ้องคดีนั้นใหม่ได้

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

จบการบรรยาย

ครั้งที่ ๔

ขอขอบคุณ
บรรยายครั้งต่อไป
วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕
เวลา ๑๘.๐๐ - ๑๙.๕๐ น.

